

AUTORITATEA NAȚIONALĂ SANITARĂ VETERINARĂ ȘI PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR

DIRECȚIA SĂNĂTATEA ANIMALELOR

Material informativ cu privire la pesta porcină africană destinat medicilor veterinari de liberă practică concesionari

Evenimentele epidemiologice din ultimii doi ani, referitoare la confirmarea unor cazuri de pestă porcină africană la porcii domestici și porcii mistreți din state membre ale Uniunii Europene (Lituania, Letonia, Estonia și Polonia), precum și evoluția îngrijorătoare a bolii în statul vecin Ucraina, la maximum 200 km de granița cu România, fac necesară avertizarea și conștientizarea medicilor veterinari de liberă practică veterinară, a fermierilor crescători de suine, a gestionarilor fondurilor de vânătoare, a vânătorilor, a publicului larg cu privire la faptul că pesta porcină africană constituie o amenințare reală și pentru țara noastră.

Prin prezenta informare, Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor dorește să atragă atenția medicilor veterinari de liberă practică asupra celor mai importante semne privind această boală și să îndemne la o reacție rapidă a acestora, constând în anunțarea rapidă a autorităților veterinare, în cazul observării unor suspiciuni de boală la porcii domestici sau sălbatici, pentru a lua măsurile necesare.

Până în prezent, boala nu a fost niciodată confirmată în România, dar, începând cu anul 2007, ea evoluează în statele estice din Caucaz, mai ales în Rusia, Ucraina și Belarus. Pe continentul european, ea a mai evoluat, în trecut, în Spania, Portugalia, Franța, Olanda și Italia, în cea din urmă fiind și în prezent cantonată în insula Sardinia de unde, datorită particularităților geografice, boala nu a difuzat pe continent, în ultimii treizeci de ani. Începând cu luna ianuarie 2014, mai multe mii de cazuri la porcii mistreți și câteva zeci de focare au fost notificate de state membre ale Uniunii Europene: Lituania, Letonia, Polonia și Estonia.

Pesta porcină africană este o boală cauzată de un virus foarte rezistent în mediu și alimente, afectând toți porcii domestici și sălbatici. Această rezistență ieșită din comun și particularitățile biologice ale virusului au făcut imposibilă producerea unui vaccin eficient, până în prezent.

Mecanismele modului de răspândire a acestui virus sunt încă neclare, dar se pare că răspândirea rapidă a bolii are loc, excluzând căile clasice de infecție, mai ales prin neglijența umană, în ceea ce privește proasta manipulare a carcaselor și produselor provenite de la porcii infectați și manopera veterinară.

■ **Rezistența virusului PPA**

□ Virusul PPA este foarte rezistent la acțiunea factorilor fizici, chimici și biologici:

- 6-10 zile în fecalele de porc;
- 10 săptămâni în cadavre;
- 3-6 luni în carnea sărată și afumată;
- 6-12 luni în corpul căpușelor din genul *Ornithodoros* și *Rhipicephalus*;
- 18 luni în sânge la temperatura de 4°C;
- 6 ani în sângele congelat;
- mai mulți ani în carnea congelată.

■ Sensibilitatea virusului PPA

□ Virusul este inactivat:

- în 60 minute la 56°C;
- în 30 minute la 60°C;
- prin sodă caustică 2%, hidroxid de sodiu 2%, hipoclorit de sodiu (2-3% clor disponibil), compuși de iod etc.

Boala nu se transmite de la animale la om, prin urmare nu afectează omul. Produce însă un procent de morbiditate și mortalitate foarte ridicat, iar, pierderile rezultate în urma combaterii ei sunt deosebit de ridicate, atât prin costurile cu eradicarea, cât și prin restricțiile impuse comerțului cu porci vii și produse și subproduse provenite de la porci. În teritoriile unde a evoluat până acum, eradicarea și recăpătarea stării de indemnitate la boală a durat lungi perioade de timp.

Sursele de infecție: Virusul se poate transmite prin contactul animalelor bolnave cu cele sănătoase, în mod direct, dar se poate transmite și indirect prin:

- secrețiile și excrețiile animalelor infectate (virusul se elimină prin salivă, lacrimi, secrețiile nazale, urină, fecale, secrețiile din tractul genital), sângele, țesuturile etc. animalelor bolnave sau moarte;
- porcii sălbatici;
- animalele trecute prin boală;
- căpușe din genul *Ornithodoros* și *Rhipicephalus* infectate cu virus; în România, nu s-a demonstrat, până în prezent, existența unor astfel de căpușe.
- adăposturile, așternutul, materialele de îngrijire, furajele, echipamentele etc. contaminate; vehiculele și persoanele care circulă între efectivele contaminate și cele sănătoase; furajele (lături) care conțin carne/produse din carne/subproduse, provenite de la porcii infectați.

Perioada de incubație: oscilează între 3 și 15 zile. Tulpinile foarte virulente produc forme supraacute și acute care duc la apariția bolii de obicei în 3-4 zile. Tulpinile mai puțin virulente produc forme mai ușoare, perioada de incubație fiind mai mare.

■ Care sunt semnele clinice ce pot apărea în PPA

- Clinic boala poate evolua supraacut, acut, subacut și cronic.
- Moartea este subită cu puține semne clinice (în forma supraacută moartea poate să apară înainte de apariția semnelor clinice);
- Febră mare: 40,5 – 42° C, care se menține 3-4 zile;
- Abatere, inapetență, anorexie, pulsul accelerat și aritmic, dispnee, tuse, jetaj seros, sero-mucos sau sero-hemoragic, conjunctivită purulentă și hemoragică;
- Polidipsie, vomitări, constipație urmată de diaree (uneori hemoragică);
- Pielea urechilor cianotică, uneori pot apărea hematoame;
- La nivelul părții inferioare a abdomenului, extremităților membrelor și cozii, pe fondul cianotic apar pete hemoragice;
- Cu 24-48 ore înainte de moarte, la un număr mare de animale, apar semne de meningoencefalită: agitație continuă, dromomanie, mers în manej, retropulsie, pareze și paralizii;
- Scroafele gestante avortează;
- Moartea apare în 5-13 zile uneori 20 zile.
- Rata de morbiditate (la porcii domestici) se apropie de 100%.
- Rata de mortalitate depinde de virulența virusului și poate varia de la 20 la 100%.

- Tulpinile foarte virulente pot provoca mortalitate de până la 100% la porcii de toate vârstele.
- Tulpinile mai puțin virulente pot provoca mortalitate de 70-80% la porcii tineri și de până la 20% la porcii adulți.

Modificări anatomopatologice

Aceste semne nu sunt neapărat caracteristice, ele putând fi observate și în alte boli ale porcilor, dar ele sunt de natură să determine practicantul veterinar la alertarea serviciilor veterinare. Mortalitatea ridicată, la porcii din toate categoriile de vârstă și sex, trebuie să ducă și la o suspiciune de PPA, deși simptome similare pot apare și în cazul PPC sau alte boli (rujet, pasteureloză, salmoneloză, etc.)

Singura posibilitate de diagnostic diferențial între PPA și PPC este identificarea virusului. Se impune recoltarea de probe pt. diagnosticul de laborator.

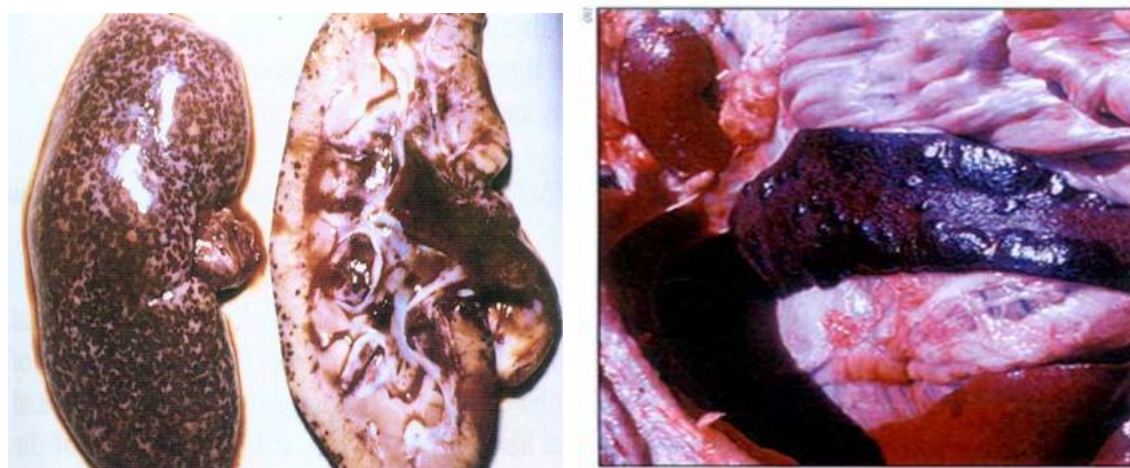
La cadavrele porcilor morți din cauza PPA, se pot întâlni următoarele modificări anatomopatologice:

- Echimoze, sufuziuni și hematoame la nivelul pielii, pe mucoase, pe seroase și în parenchimul diferitelor organe;
- În cavități se găsește un exudat citrin sau sanguinolent;
- Peretele cecumului este edemațiat, cu hemoragii pe mucoasă, pluurile mult îngroșate;
- Ficatul poate fi congestionat sau degenerat;
- Vezica biliară mărită cu edem gelatinos al peretelui, continuat uneori și în țesutul hepatic din jur formând un “manșon perivezicular”
- Pe pericard, epicard, miocard și subendocard sufuziuni sau hematoame
- Nodurile limfatice mult mărite în volum, cu aspect hemoragic conferindu-le aspect de hematoame

Rinichii și mucoasa vezicii urinare prezintă ocazional peteșii;

Splina este mărită de 2-4 ori de culoare roșie –închisă sau negricioasă, pe secțiune consistența scăzută, rar se constată infarcte marginale.

La nivelul pulmonului se constată edem pronunțat, hemoragii subpleurale, rareori bronhopneumonie. Mucoasa tubului digestiv este inflamată, congestionată și cu hemoragii de dimensiuni variabile, uneori cu necroze și ulcere;

■ Se pot vaccina animalele împotriva PPA?

➤ Nu există vaccin disponibil.

■ **Există tratament pentru PPA??**

➤ Nu

➤ **Prevenirea (măsurile de biosecuritate și igienă) și combaterea rapidă a potențialelor focare este foarte importantă.**

Toate animalele suspecte trebuie ucise și distruse, conform legislației în vigoare, iar proprietarii vor fi despăgubiți de către stat la prețul de piață al animalelor.

În vederea unei intervenții rapide și eficiente a serviciilor veterinare specializate, cetățenii au fost informați prin media, de către direcțiile sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene să contribuie la depistarea și anunțarea timpurie a cazurilor de boală și să comunice oricărui medic veterinar de liberă practică împuternicit, medicului veterinar oficial sau direcțiilor sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, orice caz suspectat la porcinele domestice și sălbatice care prezintă semnele de boală sus-menționate, sau creșterea îmbolnăvirilor sau a cazurilor de moarte.

Material redactat de dr. Maria Mihăiță